

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Základní škola Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283

Prodloužená 283, 530 09 Pardubice – Polabiny

Identifikátor školy: 600 096 548

Zřizovatel: Město Pardubice

Adresa zřizovatele: Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice

Školský úřad Pardubice, Za Pasáží 657, 530 02 Pardubice

Termín konání orientační inspekce: 20. – 23. listopad 2000

Čj.	102 429/00-2651
Signatura	oj2cu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Město Pardubice zřizovací listinou ze dne 21. prosince 1995 ustanovilo základní školu (dále jen ZŠ) jako příspěvkovou organizaci. Organizace sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Školu navštěvuje 644 žáků. Výchovný a vzdělávací proces se uskutečňuje ve 26 kmenových třídách, 2 tělocvičnách, 12 odborných pracovnách, 1 polooborné pracovně (audiovizuální) a v 6 samostatných místnostech pro činnost školní družiny. Kapacita jednotlivých součástí školy není překročena.

Základní škola se nachází v klidném prostředí s vlastní rozsáhlou travnatou plochou a školním hřištěm, které jsou při příznivém počasí využívány žáky o přestávkách k relaxaci. Budova školy skýtá dostatek prostor pro výchovně vzdělávací činnost, pro všechny potřebné vyučovací předměty existují odborné pracovny. Mimořádné prostorové a materiální podmínky patří výuce hudební výchovy. V současné době není škola připravena k tomu, aby se všichni žáci naučili pracovat na počítačích a využívali výukové počítačové programy, neboť počet počítačů ve škole je nedostatečný. Budova školy je udržována ve velmi dobrém stavu.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR čj. 16 847/96-2 a dále podle učebního plánu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy schváleného MŠMT ČR čj. 21 969/96-22. V každém ročníku je vždy jedna třída s rozšířenou výukou hudební výchovy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Časová dotace hodin ve sledovaných předmětech je v souladu s deklarovaným výchovně vzdělávacím programem i učebními plány tohoto programu. Tematické plány všech učitelů, u kterých byly uskutečněny hospitace, byly ve shodě s učebními osnovami jednotlivých předmětů výchovně vzdělávacího programu. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla kvalitní.

Hospitace (s výjimkou vlastivědy) se uskutečnily v hodinách 2. stupně ZŠ. V hospitovaných hodinách vyučovali pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pouze vlastivěda v jedné třídě byla vyučována učitelkou bez odborné způsobilosti. Chybějící odborná způsobilost neměla negativní dopad na úroveň práce se žáky.

Vlastivěda na prvním stupni

Stavba sledovaných hodin v předmětu vlastivěda v 5. ročnících a jednom čtvrtém ročníku korespondovala s jejich vzdělávacími cíli. Obsah učiva zhlédnutých vyučovacích hodin byl v souladu s předloženými tematickými plány.

Plánování a příprava výuky byla promyšlená, vycházela z dobré znalosti třídních kolektivů, úkoly byly zadávány v přiměřeném rozsahu, nová látka byla vyvozována na základě znalostí a dovedností z předcházejících lekcí. Všechny sledované hodiny probíhaly ve vkusně upravených kmenových třídách, příjemné pracovní prostředí podtrhávaly žákovské práce a květinová výzdoba. V hodinách žáci pracovali nejen s učebnicemi, nástěnnou mapou, ale i s dalšími pomůckami, které si učitelky pro větší názornost a účinnost výuky vyrábějí.

Všechny vyučovací hodiny byly pestré, velmi dobře organizačně připravené, nepostrádaly rozmanité střídání forem práce, vedly k efektivnímu využití času vyučovacích jednotek. Žáci byli vedeni ke komunikativnímu pojetí vyučování, byli zapojeni do vyhledávání a vyvozování učiva, byl vytvořen prostor pro skupinovou aktivitu. V hodinách byl také zachycen individuální přístup, aktivní žáci byli oceněni pochvalou, péče byla věnována

i pomalejším žákům. Učitelky pozitivně motivovaly žáky ke spolupráci, průběžně ověřovaly pochopení učiva, vhodně uplatňovaly i mezipředmětové vztahy. V závěru hodin nechybělo shrnutí učiva včetně zhodnocení výkonu žáků. Pozitivem hospitovaných hodin bylo zjištění o pravidelné a důsledné kontrole sešitů z vlastivědy.

Komunikace verbální i neverbální mezi žáky i učitelkami byla na velmi dobré úrovni. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, žáci byli zdvořilí, respektovali dohodnutá pravidla.

Úroveň výuky vlastivědy, na základě zhlédnutých hodin, byla vynikající.

Český jazyk

Český jazyk je vyučován šesti učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Jejich vzájemná spolupráce a dohodnutá pravidla zabezpečují kontinuitu daného předmětu. Učivo je rozšiřováno v kroužku literární seminář a ve volitelném předmětu cvičení z českého jazyka. Hodiny probíhaly v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Místnosti jsou světlé, funkčně zařízeny. Ve výuce byla využita didaktická technika, učební pomůcky, připravené texty, různé materiály, hudební a literární nahrávky. Fond odborné literatury a jazykových příruček pro žáky i učitele je velmi dobrý, doplněn kvalitní videotékou. Žákovská knihovna nabízí žákům řadu titulů, je však nevhodně otevřena v odpoledních hodinách jen pouze jednu hodinu týdně (v 15. – 16. hod.).

Organizace výuky ve sledovaných hodinách byla účelná a promyšlená. Vyučující používali převážně frontální metody a formy práce se žáky, které byly zařazovány efektivně. Ve většině případech došlo k velmi dobré úvodní motivaci žáků a zdůraznění návaznosti na již známé poznatky a zkušenosti žáků. Při samotné výuce učitelé využili i chvíle soustředění a uvolnění, relaxační chvíle. Výklady vyučujících byly odborně připraveny, vycházely z reálné situace třídních kolektivů. Učitelé vedli žáky k samostatnosti a k zodpovědnosti, kladli důraz na porozumění a upevňování učiva. V rámci názornosti a vizuálního vnímání poznatků byla v dostatečné míře využívána tabule. Na správnou výslovnost dbala většina vyučujících, v jedné hodině byly opomenuty didaktické zásady při psaní. Ve sledovaných hodinách bylo zaznamenáno vhodně odlišené pojetí forem výuky u žáků s vývojovými poruchami učení (např. místo diktovaného textu cvičení doplňovací, individuální práce se žáky u tabule při písemné samostatné práci ostatních žáků).

Literární výchova směřovala k orientaci na významné představitele české literatury a k práci s literárním textem. Některé hodiny byly vhodnou formou (prolínáním) obohaceny učivem hudební výchovy. Ojedinele se objevily i delší monology vyučujících, což neposkytovalo dostatek prostoru žáků pro uplatnění vlastních vědomostí a názorů.

Hodnocení výkonů žáků bylo spravedlivé a mělo pozitivně motivační charakter. Téměř ve všech sledovaných hodinách nechybělo závěrečné shrnutí a hodnocení výkonů žáků. Žáci mají dostatek známek jako podklad ke klasifikaci.

Učitelé se k žákům chovali přátelsky, měli kultivované vystupování. Žáci byli vedeni k rozvoji komunikativních dovedností a rozšiřování slovní zásoby. Řízené rozhovory a diskuse učitelé využívali k výchovnému působení, často navazovali na čtenářské i životní zkušenosti žáků. V hospitovaných hodinách se dařilo udržet odpovídající pracovní tempo, kázeň i pozornost žáků. Pozitivní vztah žáků k výuce je motivován také osobnostními vlastnostmi vyučujících.

Ve výuce českého jazyka byla výrazná převaha pozitiv, úroveň byla velmi dobrá.

Německý jazyk

Tříhodinová týdenní dotace v německém jazyce odpovídá učebnímu plánu příslušného

vzdělávacího programu. Tematické plány jsou zpracovány stručně, ale účelně, předepsané učivo je optimálně rozvrženo časově i obsahově. Účelným, funkčním a dosud neobvyklým prvkem je vytýčený vzdělávací cíl "Co má žák umět", který je u každého tématu zformulován.

Ve čtyřech sledovaných hodinách německého jazyka vyučovala jedna vyučující, která je jedinou němčinářkou ve škole a která splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb. Všechny sledované hodiny probíhaly v podnětném prostředí jazykové učebny vybavené potřebnou didaktickou technikou i řadou dalších výukových materiálů. Tato pracovna slouží výhradně potřebám výuky německého jazyka a umožňuje využívání řady pomůcek (časopisy, obrazové a textové materiály, slovníky apod.), s kterými žáci ve sledovaných hodinách pracovali. Uvedené okolnosti výuky měly příznivý dopad i v oblasti psychohygieny (pestrost hodin, střídání činností).

Na začátku vyučovací jednotky vyučující vždy dostatečně jasně formulovala cíl a program hodiny. Hodiny byly strukturovány velmi pestře a nápaditě, metody a formy se často střídaly, výuka nebyla jednotvárná a obsahovala řadu hravých prvků. Vyučující kladla velký důraz na nácvik porozumění slyšenému jako na jednu ze základních dovedností v cizojazyčné výuce. Poslechový text byl zařazen ve třech ze čtyř sledovaných hodin. S audionahrávkami pracovala učitelka disponující širokou škálou prostředků, metod a forem velmi tvořivě a ve všech hodinách byl kladen důraz na komunikativní orientaci výuky. Přínosem bylo i sepětí vyučování německého jazyka se soudobou realitou zařazením tématu nejnovějšího média Internetu do jedné z hodin. Žáci byli seznamováni se slovní zásobou s cílem komunikovat na Internetu v němčině. Při vyučování se v optimální míře pracovalo s učebnicemi, vyučující účelně využívala tabuli k podrobné informaci o struktuře každé hodiny. V závěru každé vyučovací jednotky vedla učitelka žáky k tomu, aby sami provedli závěrečné shrnutí průběhu hodiny.

Vyučující nezapomínala na podrobné hodnocení výkonu žáků a na motivační prvky ve výuce. Výrazný motivační dopad měla i hravá a zábavná forma všech hodin, zařazování písní, her i dramatizace textů.

Hodnocení a klasifikace probíhaly nenásilně v průběhu vyučovací jednotky, žákům byly jejich výsledky oznamovány a jejich výkon byl podrobně zhodnocen. Vyučující se snažila vést hodiny v německém jazyce, v některých případech ale místo zopakování pokynu, případně využití nonverbálních prostředků hned překládala do českého jazyka.

Se žáky jednala učitelka přátelsky, trpělivě a vlídně, ve třídě vytvářela pozitivní, přátelskou a klidnou atmosféru. Chování žáků odpovídalo běžnému standardu na základních školách, nežádoucí projevy se nevyskytly.

Vzhledem k tomu, že výuka odpovídala jak z hlediska celkového pojetí předmětu, tak z hlediska použitých metod a forem všem požadavkům kladeným na soudobou moderní cizojazyčnou výuku, byla kvalita vzdělávání v německém jazyce hodnocena jako vynikající.

Dějepis

Při výuce dějepisu je zajištěna kontinuita ve všech ročnících činností společenskovední předmětové komise. Ze sledovaných hodin vyzněl soulad se zásadou přiměřenosti probíraného učiva.

Učitelky byly kvalitně připraveny na vyučování, projevila se jejich pedagogická tvořivost a dobré organizační schopnosti. Žáky vedly k umění orientovat se v čase a chápat historické souvislosti. Nechyběly nástěnné dějepisné mapy, ale během výuky byly využívány velmi málo, také se školními dějepisnými atlasy žáci ve sledovaných hodinách nepracovali. K zápisu probíraného učiva do sešitů v rámci efektivnějšího využití vyučovací jednotky posloužil zpětný

projektor, i když ne vždy byly zápisy pro žáky dobře čitelné. Dějepisný kabinet disponuje staršími exponáty, ale dle finančních možností jsou dokupovány další pomůcky.

Výuka nebyla jednotvárná a stereotypní, učitelky využívaly skupinové aktivity při hledání a vyvozování historických souvislostí, což mělo pozitivní vliv na psychohygienu ve výuce. Struktura hodin a jejich pojetí zajišťovaly prostor pro vyjádření vlastního stanoviska. Zvolené metody a formy práce vedly žáky k samostatné práci s informacemi. K aktivizaci žáků bylo využíváno přirozených forem úvodní i průběžné motivace a nenásilným způsobem byli žáci vedeni ke spontánní spolupráci. Během ověřování znalostí žáků byly patrné prvky sebehodnocení a sebekontroly. Klasifikace byla spravedlivá a objektivní. Téměř ve všech sledovaných hodinách nechybělo závěrečné shrnutí a hodnocení výkonu žáků, v přiměřeném rozsahu byla zadávána témata k domácí přípravě.

V hodinách panovala pracovní atmosféra, vzájemná komunikace mezi vyučující i mezi žáky měla dobrou úroveň. Vystupování obou učitelek bylo kultivované, ale méně výrazná hlasová intonace jedné z nich se místy vyznačovala monotónností a u žáků vedla v závěru hodiny k poklesu pozornosti. Nežádoucí chování a vystupování žáků se během inspekce neobjevilo, je patrné, že jsou trvale vedeni k dodržování pravidel slušného chování.

Sledované aspekty, tj. plánování, příprava výuky, zvolené metody a formy práce, motivace a hodnocení žáků i vzájemná komunikace mezi učitelkou a žáky mají velmi dobrou úroveň. Celkově byla kvalita vyučování dějepisu velmi dobrá.

Matematika

Hospitace se uskutečnily v šesti hodinách matematiky 2. stupně. Ve způsobu vedení pedagogického procesu byly zjištěny nepodstatné rozdíly vyplývající z pojetí a organizace výuky. Matematiku vyučují učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí, vesměs s dlouhodobou praxí. Výuka probíhala ve velmi pěkně upravených třídách, které poskytovaly podnětné a esteticky působící prostředí. Žáci pracovali s kvalitní řadou učebnic, které byly v hodinách účelně využívány. Psychohygienické zásady byly ze strany vyučujících uplatňovány v jednotlivých hodinách v různé míře, což souviselo i s formami

a metodami práce se žáky. Při výuce panovala přátelská a tvůrčí atmosféra. Učitelé vhodně využívali motivujícího dopadu pochval. Ve sledovaných hodinách byla uplatňována pestrost a rozmanitost forem a metod výuky, důraz byl zejména kladen na samostatnou (kontrolovanou) práci žáků. Vyučující flexibilně reagovali na zjištěné nedostatky ve vědomostech a dovednostech žáků. Výuka byla vždy věcně i odborně správná, žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Ve dvou ze sledovaných hodin byla dominantní velmi zdařilá motivace. Tyto hodiny odpovídaly především po metodické stránce požadavkům na moderní výuku s prostorem pro aktivní samostatné učení. Žáci prožívali radost z výsledků své práce, měli evidentně pozitivní vztah k předmětu, samostatně dokázali zevšeobecňovat a formulovat závěry. Vyučující využívala přirozené soutěživosti žáků, respektovala věkové zvláštnosti dětí. Ve zbývajících čtyřech hodinách zjevně převažovalo tradiční pojetí výuky.

I v těchto hodinách však byly respektovány osobnosti žáků, žáci měli prostor pro vyslovení svého názoru, možnost volit alternativní postupy při řešení příkladů. Tempo výuky vždy odpovídalo věku a znalostem žáků i náročnosti učiva. Kladem hodin byla přehledná struktura a zřetelné formulování cílů a programů hodin na jejich začátku a většinou i shrnutí učiva v závěru, včetně hodnocení výkonu žáků. Vyučovací čas byl účelně využit.

V jedné z vyučovacích hodin žáci málo ovládali učivo z předcházejícího ročníku, což mělo za důsledek problémy při výkladu a procvičování nové látky. Prokazatelné výsledky práce (čtvrtletní práce) žáků této třídy svědčí o tom, že letošní nové učivo však ovládají.

Náročnost čtvrtletních prací je přiměřená znalostem žáků. Ve čtvrtletních pracích učitelé

hodnotí samostatnou známkou řešení každého příkladu a celkové hodnocení je průměrem těchto známek. Vzhledem k tomu, že stejné čtvrtletní práce jsou zadávány v paralelních třídách, slouží jejich výsledky vedení školy a pedagogům i jako zdroj informací pro hodnocení průběhu výuky, eventuálně k odstranění nedostatků. Domácí úlohy jsou zadávány žákům v úměrné náročnosti a frekvenci, nesuplují práci ve škole. Žákovské sešity jsou většinou učiteli nedostatečně kontrolovány.

Komunikace se žáky ze strany vyučujících byla kultivovaná a neformální, jejich vztah k nim byl zjevně přátelský, partnerský. V hodinách panovala atmosféra vzájemné důvěry a porozumění, žáci bez obav vyslovovali vlastní názory. Žáci školy se pravidelně účastní matematické olympiády a Pythagoriády.

Pro výuku matematiky byla v hospitovaných hodinách příznačná výrazná převaha pozitiv, kvalita výuky matematiky byla velmi dobrá.

Hudební výchova

Ve všech hospitovaných hodinách (nejen ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy) vyučovali pedagogové erudovaní, mající velký elán hledat co nejlepší formy a metody práce se žáky. Hudební výchova splňuje více než je dáno rámcem osnov předmětu a přispívá enormně k rozvoji citové stránky duševního života všech žáků. Podněcuje, rozvíjí a kultivuje jejich estetické vnímání a prožívání světa. Výuka probíhala vždy v odborných pracovnách s vhodným využitím velkého množství kvalitní didaktické techniky a učebních pomůcek, při zpěvu různých doprovodných hudebních nástrojů. Učebny hudební výchovy jsou účelně zařízeny, vytvářejí podnětné a esteticky příjemně působící prostředí. Žáci tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy se učí hudební nauku v souladu s potřebami Základní umělecké školy Pardubice, Lonkova 510 (dále jen ZUŠ), neboť všichni v ZUŠ navštěvují hudební obor. Vzhledem k tomu, že tito žáci nedocházejí v ZUŠ na vyučovací předmět hudební nauka, byl vypracován společný dokument mezi ZŠ a ZUŠ s cílem sjednotit požadavky hudební teorie v jednotlivých ročnících. Tento dokument je ZŠ plněn k naprosté spokojenosti ZUŠ. Ze stran obou subjektů je spolupráce dlouhodobě pozitivně oceňována. Výběr žáků do prvních tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy provádí ZUŠ. ZŠ a ZUŠ spolupracují při společných akcích, zejména vyžaduje-li to dramaturgie koncertů. ZUŠ poskytuje pro koncerty ZŠ sál a jednou za rok na společné akci předvádějí žáci pátého ročníku sólově výsledek své pětileté práce. V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáci kultivují svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění. Získávají a rozvíjejí své produkční schopnosti a dovednosti vokálními aktivitami. Při výuce byla využívána přirozená soutěživost žáků a podporováno sebehodnocení. Dodržování psychohygieny střídáním činností i hudebně pohybovými dovednostmi bylo samozřejmostí. Ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy nejsou žáci v tomto předmětu vyučujícími přetěžováni, koexistence tříd s rozšířenou a nerozšířenou výukou hudební výchovy není na závadu kvality výuky, spíše naopak.

Pro žáky tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy je v každém ročníku určen nepovinný předmět sborový zpěv. Od prvního ročníku je tak u žáků postupně, nenásilně a pečlivě prováděna hlasová výchova. Hospitovaná hodina sborového zpěvu měla všechny pozitivní znaky úspěšnosti: profesionalitu a entuziazmus vyučujících i radost žáků ze zpěvu. Při hodině docházelo u žáků nejen ke třibení zpěvního hlasu, ale i k mimořádnému rozvoji smyslu ke kooperaci a vzájemné toleranci, včetně smyslu pro zodpovědnost. Výsledky práce pěveckých sborů reprezentují na veřejnosti nejen školu a město, ale dokonce i Českou republiku (viz kap. Další významná zjištění).

Hodiny hudební výchovy jsou navštěvovány žáky Konzervatoře Pardubice. Pod vedením svých učitelů v rámci předmětu hudební pedagogika tak získávají praktické zkušenosti, které někteří později využijí při výuce hudební nauky v základních uměleckých školách.

Hospitované hodiny hudební výchovy měly zcela mimořádnou úroveň, kvalita vzdělávání byla vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Sledované jevy a základní ukazatelé pro hodnocení kvality vzdělávání v předmětech vlastivěda, český jazyk, německý jazyk, matematika a hudební výchova měly výraznou převahu pozitiv. Celkově byla kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy byly vypracovány ke dni 1. září 1999 a nejsou časově vymezené. Obsahují zásadní cíle výchovně vzdělávací i materiálního zabezpečení. Zlepšování materiálních podmínek (počítačová učebna, rekonstrukce školního hřiště) souvisí s finančními možnostmi školy a zřizovatele. Koncepční záměry byly projednány s pedagogy na měsíční poradě 4. října 1999, rodiče s nimi byli seznámeni prostřednictvím svého vlastního orgánu – Rady SRPŠ, s koncepčními záměry souhlasili. Jednotlivé koncepční záměry se promítají ve velmi obsáhlém ročním plánu, ve kterém jsou stanoveny priority v oblasti mravní, estetické, pracovní a tělesné výchovy, ekologii, výchově ke zdravému životnímu stylu, ve výchovném poradenství a ve vzdělávání. S ročním plánem byli pedagogové seznámeni na zahajovací pedagogické radě v úvodu školního roku. Měsíční plány práce organizačně rozpracovávají schválený roční plán, stanovují konkrétní termíny, zodpovědnost a organizaci jednotlivých dílčích aktivit školy. Při plánování je využíváno podnětů a připomínek předmětových komisí i pracovníků školy.

V letošním školním roce jsou pro žáky tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy určeny volitelné předměty: literární seminář, matematická praktika, technické kreslení, pěstitelství. Dále škola nabízí žákům 9. ročníku nepovinné předměty cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky, pro žáky 1. stupně zdravotní tělesnou výchovu, pro žáky celé školy náboženství a pro žáky tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy sborový zpěv.

Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou vypracovány individuální vzdělávací plány. Zodpovědnost za vypracování a plnění těchto plánů nese třídní učitel spolu s výchovnou poradkyní, potvrzuje ředitel školy. Seznámení s individuálním plánem svým podpisem stvrdili rodiče a dle potřeby k realizaci reedukace učitelé některých předmětů a dyslektické asistentky. Vždy na měsíčních poradách v září a říjnu jsou všichni pedagogové komplexně informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování je nadprůměrná.

Organizování

Organizační schéma, organizační řád a pracovní náplně vedoucích pracovníků jasně vymezují kompetence pracovníků a umožňují účinně řídit školu. Statutárním orgánem je ředitel ZŠ, při jeho dlouhodobé nepřítomnosti je řádně písemně určena osoba, která je zástupcem statutárního orgánu. Dále vedení školy promyšleně a adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky a metodické orgány. Poradními orgány ředitele školy mimo pedagogické

radu je vedení školy, Rada SRPŠ, ale i třídní samosprávy vyjadřující na pravidelných setkáních s vedením školy přání a připomínky žáků. Zaměstnanci mohou své podněty a připomínky k činnosti školy uplatňovat při měsíčních poradách.

Pracovníci získávají potřebné informace na pravidelných měsíčních poradách (nekonají se v měsíci, kdy je jednání pedagogické rady), prostřednictvím nástěnky ve sborovně i osobním stykem s vedoucími pracovníky školy. Žáci dostávají informace prostřednictvím třídních učitelů, informačních tabulí, školním rozhlasem včas a v dostatečném rozsahu. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Školní řád vypracovaný dle § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje bezproblémový chod školy. Je v něm dbáno na povinnosti, nepříliš jsou v něm obsažena práva žáků (pedagogové je však všeobecně respektují). Vždy na začátku školního roku jsou se školním řádem seznamováni i rodiče. Škola má vypracovaný vlastní klasifikační řád, který je v souladu s § 10 výše uvedené vyhlášky. Každoročně při zahájení školního roku jsou zaměstnanci školy seznamováni s pracovním řádem.

Potřebné informace rodičům či zákonným zástupcům žáků škola poskytuje 2x ročně na třídních schůzkách, 2x ročně je pro ně vyhrazen konzultační den, při problémech jsou písemně informováni. Mimo to má každý pedagog 1x týdně určenou hodinu pro komunikaci s rodiči, na kterou mohou přijít sami o své vůli nebo jsou učitelem pozváni za účelem řešení případného vzniklého problému. Informace zákonným zástupcům žáků jsou podávány včas. Úspěšná prezentace školy na veřejnosti souvisí zejména s činnostmi pěveckých sborů (viz Další významná zjištění).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracována dle § 17e, odst. 2, 3 zákona č. 564/1999 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Tato zpráva slouží jako zdroj sebehodnocení práce školy na jednání pedagogické rady o pololetí školního roku a zejména při jejím projednávání na závěrečné pedagogické radě.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným předpisům. Dopisem ze dne 9. února 1998 MŠMT ČR povolilo škole pod čj. 12 232/98-22 výjimku z organizace vyučování v prvním ročníku: jednou týdně lze vyučovat v jednom sledu pět vyučovacích hodin. Škola tuto výjimku využívá ve třídě s rozšířenou výukou hudební výchovy.

Funkčnost a kvalita organizačního uspořádání školy je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje na plánování a na eventuální problémy vzniklé při kontrole činností školy. Nástroje operativního řízení používá vedení účelně, pružně a funkčně. Při vedení lidí používají vedoucí pracovníci spíše demokratický styl, dokáží však některým pedagogickým pracovníkům důrazně připomínat přesné plnění úkolů vyplývajících z platných předpisů. Většina pedagogických pracovníků se pravidelně zapojovala do dalšího vzdělávání a plánovaná finanční částka věnovaná tomuto účelu byla účelně využita, celkově dokonce překročena. Další vzdělávání je zohledněno v osobním hodnocení pracovníků. Pro dobré nápady učitelů se vedení školy snaží vytvářet materiální podmínky. Pomoc začínající pedagogům je zajištěna uvádějícími učiteli, pedagogy bez odborné kvalifikace podporují metodické orgány, oběma skupinám pedagogů pomáhá vedení školy cílenými hospitacemi. S kritérii pro hodnocení pedagogických pracovníků byl seznámen výbor odborové organizace, byly přečteny na měsíční poradě s komentářem vedení školy a vyvěšeny na nástěnce ve sborovně. Celková finanční částka určená na osobní hodnocení pracovníků je upravována zpravidla k 1. září, pokud nepominou důvody, pro které byla tato nenároková složka platu jednotlivému pracovníkovi přiznána.

Čistota a pořádek v prostorách školy ukazují na velmi dobré řízení i nepedagogických pracovníků.

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitel má vypracován plán hospitací a kontrol, který vychází z organizačního uspořádání školy. Kontrolní činnost je zaměřena na pedagogickou dokumentaci, průběh a výsledky výchovně vzdělávacího procesu, provozní činnost a oblast ekonomickou.

Na kontrolní činnosti se podílejí dva zástupci, kteří mají stanovený rozsah svých úkolů a podle své kompetence řeší operativně vzniklé problémy. Důležitou součástí kontrolní činnosti je hospitační činnost. Při plánování hospitací vychází ředitel školy ze složení pedagogického kolektivu a z potřebné situace, plán je vypracován po jednotlivých měsících na celý školní rok. Z uskutečněných hospitací jsou vedeny písemné záznamy. Závěry kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Vedení školy, tj. ředitel a dva zástupci, mají pravidelné (nejméně jednou za měsíc) porady, na kterých provádí vyhodnocení plnění úkolů kontrolní činnosti i analýzu jejich výsledků.

Zdrojem informací o průběhu výchovně vzdělávacího procesu jsou i pravidelná setkání vedení školy se žákovskou samosprávou, zástupci tříd 4. - 9. ročníku.

V oblasti evaluace výsledků vzdělávání škola nevyužívá testů vzniklých v jiných organizacích, vytvořila si své srovnávací prověrky, kterými se zaměřila na předmět český jazyk a matematika na II. stupni.

Oblast kontroly a kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Celkové hodnocení sledovaných jevů a ukazatelů kvality řízení školy ukazuje na drobné nedostatky, kvalita řízení školy je velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Reprezentace školy – sborový zpěv

Výuka žáků tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy zahrnuje tři hodiny hudební výchovy a dvě hodiny sborového zpěvu týdně. Ve škole pracuje devět pěveckých sborů. Trpělivé a postupné školení dětských hlasů v pěveckých sborech školy a samozřejmě i v ZUŠ přineslo pozitivní výsledky pro žáky samotné a pro reprezentaci školy na pódiiích domácích i v zahraničí. Účast a činnost v pěveckých sborech školy je pro žáky prestižní záležitostí, na nepovinný předmět se těší, mají očividnou radost ze zpěvu a ze spolupracujícího kolektivu. Vztah žáků k práci v pěveckých sborech i dosažené úspěchy jsou výsledkem enormně kvalitní práce sbormistryň – učitelek hudební výchovy. V pěveckých sborech školy se žáci mimo jiné naučili společensky vystupovat, individuálně získali zdravé sebevědomí a pocit zodpovědnosti vůči kolektivu. Rozvojem produkčních dovedností vokálními aktivitami jsou žáci schopni formulovat své hodnotící soudy o hudbě, mají povědomí o skladatelském významu autorů hudebních děl a pochopili základní společenské funkce hudby. V loňském školním roce pěvecké sbory uskutečnily celkem 26 koncertů, bylo vydáno i nové CD. Významným

úspěchem bylo 2. místo na Evropském hudebním festivalu v belgickém Neerpeltu, kterého se účastnilo 100 pěveckých sborů z celého světa. V době inspekce měli žáci veřejné vystoupení společně se žáky speciální školy Svítání. V současné době se pěvecké sbory připravují na veřejná vystoupení, která se uskuteční v závěru měsíce listopadu, zejména však na hojně navštěvované tradiční vánoční koncerty.

Kvalita vzdělávání a výchovy v nepovinném předmětu sborový zpěv je vynikající, reprezentace školy je zcela mimořádná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 21. prosince 1995
- Zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 25. srpna 1999 – Školský úřad Pardubice čj. 1917/99
- Inspekční zpráva ČŠI čj. O-10-02/9798-312 ze dne 30. prosince 1997
- Vzdělávací program a učební plán Základní škola schválený MŠMT ČR čj. 16 847/96-2 upravený v podmínkách školy a učební plán pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy čj. 21 969/96-22 též upravený v podmínkách školy
- Povolení výjimky z organizace vyučování v prvním ročníku ZŠ ve třídě s rozšířeným vyučováním hudební výchovy – MŠMT ČR čj. 12 232/98-2 ze dne 9. února 1998
- Výroční zpráva o činnosti ZŠ Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283 za školní rok 1999/2000
- Koncepce Základní školy Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283 ze dne 1. září 1999
- Plán práce pro školní rok 2000 – 2001
- Měsíční plán na listopad 2000
- Zápisy z pedagogických rad
- Rámcový plán kontrol a hospitací 2000/2001
- Hospitační záznamy vedení školy
- Organizační řád
- Organizační schéma
- Pracovní náplně vedoucích pracovníků školy
- Kriteria osobních příplatků platná od 1. září 2000
- Školní řád a režim školy s platností od 1. září 1999
- Rozvrhy hodin tříd
- Třídní knihy hospitovaných tříd
- Tematické plány učiva v hospitovaných předmětech
- Čtvrtletní práce z matematiky (6. – 9. ročník)
- Výběr žákovských sešitů a žákovských knížek v hospitovaných třídách
- Individuální plány integrovaných žáků
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy
- Hospitační záznamy školních inspektorů
- Protokol z hygienického šetření OHS Pardubice ze dne 17. října 2000

- Odstranění stavebních závad z Protokolu z hygienického šetření ze dne 17. října 2000
– vypracováno ZŠ dne 1. listopadu 2000

ZÁVĚR

Pro školu je charakteristická výborná práce učitelů hudební výchovy ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy podpořená enormním zájmem žáků o tento předmět. Vedením školy však nedochází k preferenci této části činnosti školy, váží si výsledků a práce všech pedagogů. Celkově je kvalita vzdělávání a řízení školy s výraznou převahou pozitiv, je velmi dobrá.

Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Tomek	Mgr. Vladimír Tomek, v.r.
Členky týmu	Mgr. Zuzana Hamanová	Mgr. Zuzana Hamanová, v.r.
	Mgr. Věra Rečlová	Mgr. Věra Rečlová, v.r.
	Mgr. Ladislava Zelenková	Mgr. Ladislava Zelenková, v.r.

V Pardubicích dne 18. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. prosinec 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jaroslav Vojtěch

Mgr. Jaroslav Vojtěch, v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	2001-01-18	102 013/01-5621
Zřizovatel	2001-01-18	102 014/01-2651

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly